

Filmová a televizní fakulta AMU v Praze
Katedra scenáristiky a dramaturgie

Posudek magisterské diplomové práce teoretické

Autorka práce: Bc. Et BcA. Marie Pochobradská

Název práce: Andrea Arnold – portrét rozhněvané básnířky za kamerou

Posudek oponenta

Autor posudku: doc. Marek Vajchr, KSD FAMU

Hodnocení obsahu a výsledné podoby diplomové práce (A/výborně – B/velmi dobře – C/dobře – D/dobře s výhradami – E/dostatečně – F/nedostatečně – nedoporučeno k obhajobě)

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce A

Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu C

Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu B

Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol a jejich proporce A

Jazyková a stylistická úroveň práce B

Dodržení citační normy B

Původnost práce, přínos k rozvoji oboru C

Celkové hodnocení práce B

Slovní hodnocení práce

Na práci Marii Pochobradské (=MP) si cením autorčina nezastřeně subjektivního přístupu. Filmařka Arnold není pro MP položkou „objektivního“ výzkumu, který by byl s chladně nezaujatým nadhledem střízlivě popsán a případně i kriticky vyhodnocen, ale přednostně objektem osobně laděného vyznání k umělkyni a člověku, jež MP vnímá, oceňuje a obdivuje jako svůj životní a tvůrčí vzor. To ani v nejmenším nevnímám jako „vadu“ teoretické práce, naopak, horoucí zápal pro předmět svého zájmu, k němuž se MP v práci opakovaně přiznává, vysoce oceňuji coby sice nejspíš nevědomé, ale proto o nic méně hodnotné přihlášení se k platónské tradici, podle níž je vášeň nutným počátkem veškeré touhy po poznání. Rizikem takto pojatých, výrazně osobně laděných portrétů se samozřejmě může stát ztráta smyslu pro proporce, či dokonce slepota k určitým rysům portrétovaného. Jako případné preventivní opatření by se dalo doporučit širší seznámení se s dosavadní literaturou věnovanou předmětu mého zájmu, a to i s takovou, která je vůči němu poměrně kritičtější. Je třeba konstatovat, že MP se touto cestou nevydala: z ohlasů na filmařčinu tvorbu cituje vzácně, a i pak především takové charakteristiky, s nimiž souzní (výrok Jana Koláře o filmu American Honey), zatímco například jisté zahraniční novináře pokárá za jejich nedovtipné, vůči Arnold málo empatické dotazy. Zároveň ale musíme s jistým překvapením doznat, že

tato rešeršní střídmost zásadněji nepodryvá argumentační přesvědčivost výkladu, a nezbyvá nám tedy než položit si otázku, jak je to možné.

To, že filmařka Arnold je pro MP v nejednom ohledu vzorem a inspirací, se projevuje právě i ve „stylu“ předložené práce. MP si například opakovaně všímá toho, jak těsně, takřkajíc „hapticky“ se ve filmech Arnold kamera „nalepuje“ na sledované postavy. Příznačný režijně kameramanský postup, v němž by méně vstřícný hodnotitel mohl spatřovat i riziko jisté manýry, MP vysoce vyzdvihuje pro jeho účinek na diváka; zdá se mi, že sama se svým psaním snaží podobně zaujmout naléhavým představením stylistických „pohybů“ filmařky, jimž se snaží přiblížit do takové míry, aby jejímu badatelskému pohledu žádné z těchto „kreativních gest“ neuniklo v jeho plném významovém potenciálu, a zároveň z tohoto pohledu „natěsno“ vcelku logicky eliminuje všechny rušivé vlivy, tedy zejména pohledy, jež by si filmařce troufl věnovat někdo jiný. MP si vytkla za svůj hlavní cíl porozumět filmařčině primárně „intuitivnímu“ přístupu k tvorbě a faktu, že její díla vzniklá tímto postupem nepůsobí povrchně ani libovolně; sama tuto intuitivní orientaci svým psaním svým způsobem následuje – pustila se do něj s prvotní, energickou intuicí, která se ovšem v průběhu psaní nutně stává, pokud text má vést k smysluplnému cíli, vědomě kultivovanou a reflektovanou. Protože průzkum, který MP tímto způsobem podniká, je vskutku pozorný a vůči filmařčiným charakteristickým postupům a jejím potenciálním účinkům reflektovaně empatický, výsledný portrét Andrey Arnold působí celistvě, plasticky a důvěryhodně. Závěr, že Andrea Arnold v jistém smyslu točí stále tentýž film, by vyzněl jako laciná banalita, nebýt předchozí pečlivé registrace jemných diferenciací mezi jejími jednotlivými snímky, jež svědčí o nanejvýš zodpovědném přístupu silné umělecké osobnosti k vlastnímu talentu. Za vášnivost, s níž se přihlašuje k takovému vzoru, se MP věru nemusí stydět. V širším kontextu odborného bádání o filmařce Arnold sice MP nepřichází asi s ničím převratně objevným; mám ale za to, že pro inspirativní sebereflexi vlastního tvůrčího postoje prostřednictvím takto soustředěné a pečlivé teoretické analýzy vykonala maximum.

Práci MP navrhuji k obhajobě s výše uvedeným hodnocením.

4. 2. 2022 Marek Vajchr, KSD